

Téma čísla: Zvířata

V novém Omegáči se dozvíte:

- Co se dělo v naší škole v lednu a únoru
- O roztomilých domácích mazlíčcích-kočkách
- O příběhu chrtí fenky Mary
- O zvířecích velikánech
- A jako obvykle - nakonec křížovka a kvízy 😊

AKCE ŠKOLY

Já a den otevřených dveří

6. ledna byla naše škola otevřena pro každého. Rodiče se mohli přijít podívat, jak se ve třídách učíme a jak nám dětem to učení jde. A děti, které se chystají do školy, se také mohly podívat, jak to u nás vypadá. Po celou dobu návštěvy je doprovázeli žáci 9. tříd.

My, jako třída, jsme se zase mohli jít podívat, jaká je učebna fyziky, chemie a přírodopisu. V chemii a ve fyzice to bylo úžasné! Paní učitelka Hadamovská nám ukázala jak změnit vodu ve víno a víno ve vodu, jak nezapálit papír a spoustu dalších pokusů. Některé pokusy jsme si mohli i sami vyzkoušet. Třeba jak funguje elektrický magnet, která vidlička se ohřeje rychleji a mnoho dalších zajímavostí.

V přírodopise jsme luštili křížovky a plnili úkoly z přírodovědy. Pozorovali jsme včelí nohu pod mikroskopem a vyzkoušeli si pracovat na interaktivní tabuli. Zajímavá byla i kostra myši, zuby štiky nebo hmyz. Den otevřených dveří se mi líbil! Moc!

Zapsala Lenka Hodačová z 5.B

Výstava Play (Mánes, Praha)

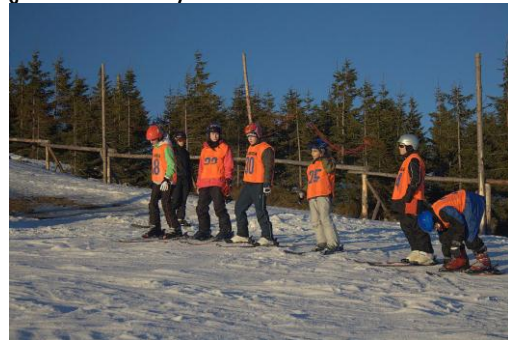
Dne 13. 1. 2011 jsme navštívili výstavu současných výtvarníků, ve které jsme si mohli všichni pěkně pohrát. Vstoupili jsme do sálu plného zajímavých exponátů. Byl tady například přístroj ze zvonů k čištění odpadu, který vydával zajímavé zvuky a dělo s kouřovým prachem. Stačilo zabouchat na stěnu podobající se bubnu a z děla vyletěl kouřový oblak. Stavěli jsme si stavby z různých stavebnic z plastu,

dřeva, kovu, polystyrénu. Nejvíce jsme si pohráli též u trubic, do kterých jsme vkládali skleněné tyčinky a ty si hledaly cestu ven. Hráli jsme na velmi podivné hudební nástroje, podívali se do kaleidoskopů, volali do trubice, která vydávala ozvěnu, poznávali různé vůně atd. Nad celým sálem bylo velké oko s kamerou, které stále sledovalo, co se právě děje. Pak nás čekala výtvarná dílna. Představovali jsme vesmír. Předváděli jsme pohyby planet a kreslili jsme jejich pohyb. Výstava se nám moc líbila. Každý z nás si veze domů spoustu zážitků. Škoda jen, že jsme na výstavě nemohli být trochu déle.
Žáci a žákyně 4.A a 3.C

LVVZ - 15. - 22. 1.

Ani letos nevynechali žáci sedmých ročníků lyžování v Krkonoších. Součástí kurzu byla výuka na sjezdových lyžích, běžkách a snowboardech. Třetí den odpoledne bylo vyhrazeno regeneraci svalů v trutnovském bazénu. I ti, kteří jeli na hory poprvé lyžovat, vraceli se jako zkušení lyžaři.

Škola v přírodě - Krkonoše - Horní Malá Úpa 22. - 28.1.

Stejně jako loni vyrazily třídy 2.C a 5.C do hotelu Družba, aby si mezi výukou užily zimních radovánek a sjezdového lyžování na kilometr dlouhé sjezdovce.

Dnes (úterý), stejně jako včera, jsme celý den lyžovali. Přes den jsme se pilně věnovali lyžování a navečer pro nás byl připraven zajímavý program, například nám přišli dva strážci KRNAPu popovídat o své práci, kytkách a zvířatech. Anebo jsme si užili skvělou diskotéku.

Jindy jsme si po prodloužené dopolední lyžovačce procvičovali znalosti z češtiny a matematiky. Každý si našel své studijní místo.

Me
zin
áro
dní
sou
těž
Tak
tik

Již podruhé se žáci naší školy zapojili do mezinárodní matematické soutěže Taktik. V letošním 5. ročníku se do soutěže přihlásilo 28 žáků třetího až devátého ročníku. Soutěž probíhá ve čtyřech kolech. Po druhé sérii úkolů patří **1. místo** v kategorii 3. ročníků **Pavlu Škodnému** ze 3.A a **1. místo** v kategorii 4. ročníků **Robertu Boxovi** a dvojici řešitelů ve složení **Petr Nohel a Jakub Beran** (všichni ze 4.A). Po druhé sérii úkolů patří naší škole 76. příčka z celkového počtu 391 soutěžících škol.

Všem našim žákům blahopřejeme a přejeme hodně zdaru při řešení další série úkolů.

Mgr. Kateřina Sobotková

Okresní kolo dějepisné olympiády

V úterý 1. února proběhlo v Příbrami v Domě dětí a mládeže okresní kolo dějepisné olympiády.

Naši školu reprezentovali dva žáci 8. ročníku - Miroslav Souček a Lukáš Holman. Přestože téma letošního ročníku bylo velmi náročné, oba žáci školu velmi dobře reprezentovali. Obtížné téma olympiády „Ve zdraví a nemoci“ zvládli s velmi pěkným umístěním. **Miroslav Souček** získal **místo šesté** a **Lukáš Holman** **místo dvanácté** a předčili tak svými znalostmi i některé žáky gymnázií. Oběma žákům srdečně blahopřejeme.

zapsala : Mgr. Dana Petříková

Pasování do řádu...

Dnes, 3.2. jsme my, prvňáčci ze "staré" školy, byli pasováni do řádu čtenářského. Tento slavnostní den pro nás připravila Městská knihovna v Dobříši. Uvítala nás tetka Abeceda s Písmenkovou vílou a pan král Abecedník, který nás ve jménu sv. Jiřího a sv. Michala pasoval do řádu. Všichni jsme dostali pasovací listinu, průkazku do knihovny a sladký perníček. Nám dětem a i našim rodičům se vše moc líbilo. Děkujeme.

Prvňáčci z 1.A, 1.B, 1.C

Kočky

mňau!

Kde se vzala ta malá stvoření, která si člověk oblíbil už od starověkého Egypta?

Kočka domácí (*Felis silvestris f. catus*) je domestikovaná forma kočky divoké, která je již po tisíciletí průvodcem člověka. Stejně jako její divoká příbuzná patří do podčeledi - malé kočky a je typickým zástupcem skupiny.

Má pružné a svalnaté tělo, dokonale přizpůsobené lovu, ostré drápy a zuby a vynikající zrak, sluch a čich.

Proč psi nemusí kočky, nebo je to naopak?

Kdybyste při matematice napsali *psi + kočky = nenávist*, máte za jedna. Je tomu ale opravdu tak? Jsou psi nepřátelé koček, nebo kočky nepřátelé psů? Příroda nezná pojem "úhlavní nepřátelství", ale má své zákony. Ve volné přírodě by si psi a kočky vybírali různé životní prostory a i jinak by si šli navzájem z cesty. Oba druhy mají naprosto odlišné doby lovu i lovecké návyky, i složení potravy je rozdílné. Soužití s člověkem je ovšem naučilo vzájemně se přizpůsobovat. Vrozené povahy jsou ale stále stejné a vztahy mezi psem a kočkou bezpochyby obsahují zárodky konfliktů způsobené především rozdílnou řečí těla a různých reakcí, ale i kvůli nesprávnému chování člověka.

Jak se tedy orientovat v řeči těla těchto zvířat? Kočka dává prudkým šviháním ocasu najevo podrážděnost, pes naopak projevuje přátelské city. Pokud kočka přiloží uši těsně k hlavě vyjadřuje tím, že už se opravdu zlobí, zatímco u psa toto gesto znamená podřízenost svému pánovi. Předení kočky si může pes vyložit jako vrčení. Pokud se pes hravě a přátelsky naladěný přibližuje ke kočce, bude to kočka považovat za ohrožení. Když si pes lehne na záda vyjadřuje tím pokoru, kočka ale nezná pokoru ani podřízenost, a když si při obraně lehne na záda, bude bojovat dál jako o život všemi prostředky. Když pes zvedne tlapku, znamená to, že si chce hrát, kočka zvedá tlapku, když je připravena k boji. Pokud se dá kočka před psem na útěk, vyvolá u psa lovecký pud a pokud se nezachrání rychlým útekem na strom, nebo jiným způsobem, má špatné vyhlídky. Psi jsou rychlejší a většinou i těžší.

Pro změnu proč kočky loví myši?

Všechny kočky loví myši. Jistě to mají v genech, ale fakt je ten, že matka své

ratolesti umění lovu učí. Koťata ji sledují, napodobují její chování a zdokonalují se. Koťata narozená v přirozeném prostředí (venkovní koťata), mají větší možnosti k naprostému zdokonalení. Koťata narozená v bytě loví také, ale číhají jeden na druhého, loví si tlapy i ocásky, loví hračky. Pravdou je, že kočky chované doma potřebu lovit nemají, potravu vždy najdou ve své misce, a v dospělém věku často ztrácí zájem o lov, tuto aktivitu podporují chovatelé hrou.

O.Štamberk

Španělský galgo

Původ: Španělský příbuzný grejhaunda, jehož předkové se na Pyrenejský poloostrov dostali již před naším letopočtem s Kelty. Později byla obě plemena křížena, takže jejich rozlišení je i dnes obtížné. K oficiálnímu uznání plemene došlo až v roce 1971.

Popis: Vysoký svalnatý chrt. Hlava štíhlá, suchá, s dlouhou úzkou lebkou, nevýrazným stopem a nepatrně klenutým nosním hřbetem. Uši vysoko nasazené, tenké, v klidu složené dozadu, při pozornosti se jejich horní třetina překlápí k lícím. Oči mandlové, tmavé. Krk dlouhý, štíhlý a svalnatý. Tělo obdélníkového rámce, svalnaté a vytažené. Hřbet pevný a rovný, bedra pružná a lehce klenutá, zád' klenutá. Klenutý hrudník dosahuje k loktům. Slabiny vztažené a krátké. Končetiny dokonale rovné, dlouhé, suché, s plasticky se rýsujícími svaly. Ocas dlouhý a tenký, dosahující k patnímu kloubu, vždy nesený v oblouku. Srst buď krátká a jemná, nebo hrubá, středně dlouhá, na bradě tvoří vous.

Zbarvení: různé - skořicové, kaštanově hnědé, rezavé, černé, tmavě a světle žíhané, nebo jejich kombinace.

Velikost: kohoutková výška psů 62-70 cm, feny 60-68 cm.

Hmotnost: 20-30 kg.

Charakteristika: Vytrvalý a rychlý pes (i když výrazně pomalejší než grejhound). Jako většina chrtů poněkud uzavřený, k cizím nedůvěřivý. Svému majiteli svým způsobem oddaný, ale značně samostatný a jen obtížně cvičitelný.

Zvláštní nároky: Pes vhodný pro znalce a milovníky chrtů. Je nutno mu poskytnout vyžití na dostihové dráze nebo na velkém prostoru, kde si může zaběhat.

Příběh Mary

Jednoho dne jsme s rodinou a tetou jeli do Zoo, když jsme přicházeli k žirafám, najednou jsme uviděli skupinu lidí se spoustu velkých i malých chrtů, moc se nám líbili, hlavně tedy mně a tátovi. Pozorovali jsme je asi půl hodiny. Protože nás opravdu zaujali, a tak jsme se pána, který to tam vedl zeptali, kde je sehnali, řekl nám: „ Tito chrti, které tu vidíte, jsou adoptovaní ze stanic ve Velké Británii, Irsku a Španělska.“ S tátou jsme se ještě zeptali, jak se tam dostali atd. Od pána jsme se dozvěděli, že někteří běhali chrtí dostihy a když nevyhráli, tak pro své majitele už prostě neměli žádnou cenu. Bud' jsou zabíjeni, nebo je dávají do stanic pro týrané, nebo ztracené chrty, ale také pro chrty, kteří už na dostihovou trat' nesmí nebo už jsou staří. Moc nás to s tátou zaujalo a dokonce se nám tam jeden chrt zalíbil, a tak jsme se na něj zeptali, ale ten už byl rezervován. Ještě jsme se dozvěděli, že mají i webovou stránku na internetu.

Jakmile jsme dorazili domů, hned jsem běžela k počítači a začala hledat tu stránku na adopci chrtů, docela mě zaujala, ale chrtů tam měli malinko. Druhý den jsem našla další stránku na adopci chrtů a ta mě zaujala více. Máma a táta souhlasili s tím, že si chrta adoptujeme, a tak jsem začala vybírat, bylo jich tam doopravdy moc. Vždycky když se mi nějaký ten chrt zalíbil, hned jsem ho šla ukázat mámě, ale pokaždé měl problém buď s chováním, nebo měl nějaké vady, a to jsme nechtěli. Jednou jsem tam našla chrta, který se líbil všem, povahu měl dobrou a byla to fenka. Byl tu však jeden problém a to ten, že už byla v předběžné rezervaci, a tak jsme byly s mámou zklamané.

Druhý den jsme zavolali do Společnosti na záchranu chrtů a zeptali se, jestli bychom si ji nemohli vzít, ale pani nám bohužel řekla, že to nejde. Po týdnu se nám ale pani ozvala, že pejsek je opět v nabídce, a tak jsme si ho zamluvili.

Byl konec června a fenka jménem Mary, by měla přijet s ostatními chrty v polovině srpna. Já jsem se tolik těšila! My jsme ještě jeli na dovolenou do Řecka, bylo tam super a já jsem si s sebou vzala notebook, abych věděla, jak se Mary má, každý den jsem se na ni koukala a nemohla jsem se dočkat, až přijede.

Po týdnu konečně přišlo na to, na co jsem se tak těšila, jeli jsme pro krásnou chrtí slečnu jménem Mary. Moc jsem se těšila, cestou jsem mluvila jenom o ní. Jeli jsme pro ni do města kousek od Benešova. Trochu jsme bloudili, ale po chvílce jsme dojeli na určené místo. Bylo tam spoustu lidí, kteří čekali na svoje chrtí miláčky, a my jsme byli jedni z nich. Někteří čekali v garáži a někteří venku, my čekali taky venku.

Nečekali jsme dlouho a přijela dodávka s chrty. Když dodávka zastavila, všichni k ní hned pospíchali a já také. Mary jsem okamžitě poznala, byla vzadu v kleci ještě s jedním chrtem který byl také galgo a jmenoval se Sanson. Potom jsme ustoupili, aby mohli všechny chrty vyndat a všichni si brali ty své, jak byla vyvolávána jejich jména. Pak zavolali jméno Mary a já jsem pro ni hned běžela a vzala si ji. Měli jsme jim dát napít ale Mary nechtěla nebyla zvyklá na toto prostředí a hlavně byla vystresovaná. Když všichni chrtíci byly u svých majitelů, museli se podepsat ještě nějaké papíry. Máma s tátou podepisovali papíry, já jsem zatím chodila z Mary venku. Když byly všechny dokumenty

podepsány a vyřešeny, mohli jsme Mary dát do auta a jet konečně domů. Při cestě byla klidná a ani nepotřebovala vyvenčit.

když jsme dorazili domů, dovedla jsem ji na zahradu a raději jsem s ní ještě chodila na vodítku. Pak jsem s Mary šla domů, aby si prohlédla místnost, ve které bude spinkat, měla tam zatím ještě deku, ale asi po třech dnech jsme jí tam dali gauč, který nepoužíváme.

První noc jsem tam s ní spala na matraci, aby se nebála. Každou hodinu jsem vstávala a kontrolovala jestli jí něco není. Ráno jsem se probudila a koukla jsem a uviděla jak Mary spinká jako had, byla totiž přesně tak stočená. Po týdnu si na nás už Mary zvykla a má nás ráda (hlavně mě ☺).

KONEC

Napsala i přidala fotky Patricie Egertová

Pokud byste měli zájem o chrta, můžete si ho také adoptovat na těchto stránkách:

www.chrtivnouzi.cz

www.adopcechrtuforum.cz,

naleznete tam chrty jak španělské, tak i irské, i chrty z Velké Británie.

Nej o zvířatech

Největší kočkovitá šelma: Tygr džunglový (*Panthera tigris*) je největší kočkovitá šelma. V minulosti byl v mnoha poddruzích rozšířen prakticky po celé Asii, od Turecka až po Koreu a Indonésii. Dnes jsou, hlavně kvůli člověku, některé poddruhy vyhubeny a tygr je ohroženým druhem. Věk uváděný u jednotlivých poddruhů je údajem ze zajetí - ve volné přírodě se tygři dožívají podstatně méně (kolem deseti let).

Největší suchozemský savec: Slon africký (*Loxodonta africana*) je savec z řádu chobotnatců. Je to největší suchozemský savec, který dorůstá výšky až 4 m. Slon africký se vyskytuje roztroušeně v celé Africe jižně od Sahelu, ale v dřívějších dobách se prokazatelně vyskytoval v mnohem hojnějším počtu na celém kontinentu, i v severní Africe. Obývá poměrně rozmanité prostředí. Slony můžeme najít v deštných lesích, na savanách a vystupují až do horských oblastí do 5000 m n. m. Sloni jsou poměrně přizpůsobiví - důležitý je pro ně jen dostatek potravy, vody a stínu.

Největší pták: Pštros dvouprstý (*Struthio camelus*) je velký nelétavý pták, žijící v Africe. Je jediným žijícím představitelem čeledi pštrosovitých (*Struthionidae*) a rodu *Struthio*. Pštrosi jsou zvláštní svým vzhledem, dlouhým krkem a nohama a schopností dosáhnout při běhu rychlosti až 70 km/h. Pštrosi jsou největšími žijícími ptáky světa a jsou chováni po celém světě.

Největší sladkovodní ryba: Vyza velká (*Huso huso*) je největší sladkovodní ryba. Je to druh anadromní ryby z čeledi jeseterovitých (*Acipenseridae*), řádu jeseterů (*Acipenseriformes*). Vyzy rostou velmi pomalu a dožívají se až 118 let. Mohou přitom dosáhnout délky až téměř 8,5 metru a hmotnosti 1000 kg. Loví se převážně pro jikry známé jako černý kaviár a také pro jejich kůži která se používá v koželužnictví.

Největší z největších: Plejtvák obrovský (*Balaenoptera musculus*) je mořský savec z řádu kytovců. Je to největší současný žijící živočich a podle dosavadních informací i největší živočich vůbec, alespoň z hlediska hmotnosti. Délkou jej však předčilo několik rodů sauropodních dinosaurů.

O. Štamberk

Zvířecí kvíz – Tento kvíz je zaměřený na zvířata, která nepatří mezi ta příliš známá. Vy si můžete vyzkoušet, jak dobře ovládáte přírodopis ☺

1. Kapybara je

- a) pralesní pták
- b) jihoamerický jelen
- c) brouk
- d) hlodavec

5. Nosál je

- a) motýl
- b) kočkovitá šelma
- c) kytovec
- d) medvídkovitá šelma

2. Odechule je

- a) nelétavý pták
- b) mořská ryba

c) měkkýš

d) vodní savec

6. Harpyje je

- a) ještěr
- b) papoušek
- c) dravý pták
- d) žahavec

3. Lumíci jsou

- a) plazi
- b) hlodavci
- c) lichokopytníci
- d) koryši

7. Outloň je

- a) lidoop
- b) říční ryba
- c) poloopice
- d) mořská ryba

4. Pekari je

- a) savec
- b) obojživelník
- c) pták
- d) plaz

8. Rosomák je

- a) pták
- b) lasicovitá šelma

c) ryba

d) kočkovitá šelma

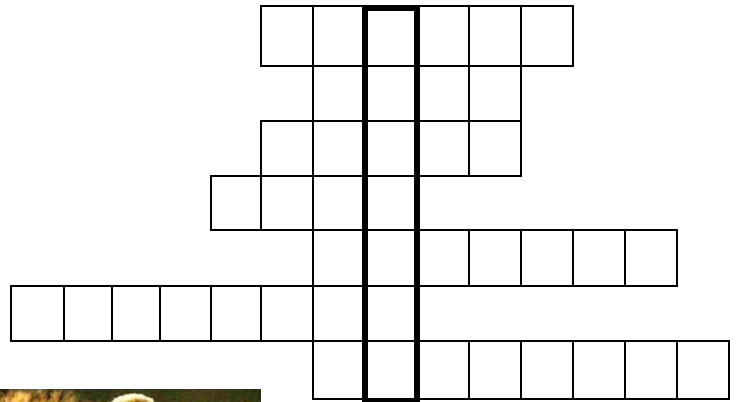
A ještě zde pro vás máme jeden hlavolam. Pokuste se vyluštit jaká zvířata se skrývají pod následujícími obrázky.

Zvířecí kvíz, správné odpovědi: 1.d); 2.d); 3.b); 4.a); 5.d); 6.c); 7.c

Zvířecí křížovka

1. Které zvíře je nejrychlejší?
2. Nejznámější jedlá houba
3. Mládě od lva
4. Jaké zvíře si staví hráz ?
5. Mládě kočky
6. Dvouhrbé zvíře žijící v poušti
7. Mluvící pták

Patricie Egertová
Laura Jelínková

Vtipy se zvířaty a kvíz

Co vznikne zkřížením žížaly a ježka? Ostnatý drát.

Jde mravenec k řece a vidí tam slona. Zařve na něj: „Dělej, vylez z té vody.“ Slon znechuceně vyleze a ptá se mravence: „Co je? Mravenec odpoví: „Já se chtěl jen přesvědčit, jestli nemáš moje plavky.“

Potkají se dva ježkové. Jeden má obvázanou packu. „ Co se ti stalo?“ ptá se druhý. „Ale, zapomněl jsem a podrbal jsem si záda.“

Na závěr si můžete ověřit, jaké jsou vaše znalosti z přírodopisu? No tak jaké hm...?

1. Jaká je největší kočkovitá šelma?
2. Jaký pak je největší pták?
3. Jaká je největší ryba (z těch sladkovodních)?
4. Které je největší zvíře (suchozemský savec),
5. A kterýpak zvířecí druh je ten nej, nej, největší ze všech?

Csss taková piplačka, to přece ví každý...

Odpovědi na tyto otázky naleznete na poslední straně.

O.Štamberk